אידישע וואָרט

THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

וועטער:
קלאר און קאלט

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאָג

זון אויפגאנג — 5.21.
זון אונטערגאנג — 7.33.

Vol. 20, No. 81. Winnipeg, Wed. April 23, 1930. | Published daily except Saturday and Sunday. | דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג | מיטוואך כה' ניסן, תר"ץ.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS
28 1930

וועכטער האָבן צוריקגעהאלטן שליסלען ווען פייער האָט געבושעוועט אין סטייט פריזאן אין קאלומבוס

אידישע "לישענצעס" אין רוסלאנד קרינען נייע רעכט אויף ארבעט

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

מאסקווע, אפר. 23 (איטא). — די אידישע "לישענצעס" (רעכטלאָזע) וועט איצט דערלויבט ווערן צו באטייליקן זיך אין די טראקטאר־קורסן פאר ביראָ־ביד־זשאל. א באפעל וועגן דעם איז עצשיקט געווארן טעלעגראפיש צו אלע לאנד־קאָ־מיסארן אביבער'ן סאוועטן פארבאנד, אונ־טערגעשריבן פונ'ם ארבעטס קאמיסאר אולגאנאָוו, און פון סמידאָוויטשן.

די באַגרעניצונגען קעגן די "לישענצעס" זיינען אויף אָפּגעשאפן געווארן פונ'ם "ציק" בנוגע די אכט טויזנט אידישע יונ־גע ארבעטער וואָס ווערן פארגעגיסטריבן פאר בויקורסן, וואו עס האָט ביז איצט קיין "לישענצעס" ניט אָנגענומען.

תלמוד-תורה קאנפערענץ באשליסט א קאמפיין פאר 1000 מיטגלידער

די לעצטע ויצונג פון דער ת"ת קאָנפע־רענץ איז אָפּגעהאלטן געווארן נעכטן אונ־טער דער פארזיצערשאפט פון נ. דזש. ווייזמאן.

כמעט אלע רעקאָמענדאציעס פון דעם ספעציעלן קאמיטעט זיינען אָנגענומען געווארן אין באצוג צו דער ארמיניסטראַ־ציע. צוויי וויכטיקע נייע פארשלאָגן זיי־נען איינשטימיק אָנגענומען געווארן:

ערשטנס, אז די פארוואלטונג פון דער ת"ת זאָל באשטיין פון צוויי באוונדערע קערפערשאפטן, אָן ענגער עקזעקוטיווער קאמיטעט און א ברייטערן באראטונגס ראט.

דער עקזעקוטיווער קאמיטעט זאָל באַ־שטיין פון 15 מיטגלידער, פון וועלכע דריי זאָלן זיין דער וועד החנוך.

דער אלגעמיינער ראט זאָל באשטיין פון 40 מיטגלידער (איינשליסנדיק די אויבנ־דערמאנטע 15).

דער פארשלאג אריינגעבראכט פון ה. י. ווייַלדער און אונטערשטיצט פון ס. ב. לעווין, איז אָנגענומען געווארן נאָך א לייַנ־גערער דעבאטע, אין וועלכער עס האָבן זיך באטייליקט אסאווסקי, סורעס, רומאָף, וואסיל, ווייַנער, דר. פעלדמאן און א. וו.

אויף דעם פארשלאג פון א. אסאווסקי איז א ספעציעלער קאמיטעט באשטימט געווארן צו רעדאקטירן, דאָס וואָס ער האָט באצייכנט ווי די וויכטיקסטע רעזאָלוציע פון דער קאָנפערענץ: צו באַזאָרגן די עק־זיסטענץ און אנטוויקלונג פון דער ת"ת. דער קאָמיטעט האָט אריינגעבראַכט די פאָלגנדיקע רעזאָלוציע וואָס איז איינ־שטימיק אָנגענומען געווארן:

"אזוי ווי די קאָנפערענץ האָט פעסטגע־שטעלט אז די ת"ת געפינט זיך אין אן ערנסטער קריטישער לאגע, און אז זי קאָן גערעטעט ווערן בלויז דורך דער אלגעמיי־נער שטיצע פון אלע אידן וואָס ווילן אז די קינדער זאָלן באקומען א נאציאָנאל־רעליגיעזע דערציאונג, זיי עס באשלאָסן:

"(1) אז א קאמפיין זאָל באלד געפאלגט ווערן מיט דעם צוועק צו שאפן ניט ווייַ־ניקער ווי 1,000 מיטגלידער

"(2) אז די דעלעגאטן צו דער קאָנפע־רענץ זאָלן ווירקן אויף זייערע באטרעפנ־דיקע ארגאניזאציעס צו העלפן דערגרייכן דעם צייל.

"(3) אז אן אינטענסיווע אָנשטריינגונג זאָל געמאכט ווערן צו דערוועקן די סימ־פאטיע און שטיצע פון דער אידישער באַ־פעלקערונג פאר דער ת"ת".

דער פארזיצער האָט דערמאָנט די אנ־וועזנדע, אז די דאזיקע באשלוסן זיינען ניט מער ווי רעקאָמענדאציעס וואָס וועלן דארפן אריינגעבראכט ווערן צו דער יער־לאכער פארזאַמלונג פון די מיטגלידער פון דער ת"ת, קומענדיקן זונטאג, 2.30 ביי־טאָג, און זיי וועלן אריינגיין אין קראפט בלויז נאָך דעם וואָס דער דאזיקער מיטינג וועט זיי אָננעמען. דערפאר בעט ער אלע זיין אנוועזנד אויף דער יערלאכער פאר־זאַמלונג.

"נמרודס" באצאָלן שטראָף פאר שיסן גענן אויסערן סעזאָן

"מען טאָר ניט שיסן קיין ווילדע גענז, ניט אין סעזאָן, מעג עס אפילו זיין אין א שיינעם טאָג", — אזוי האָט נעכטן געארטיילט ריכטער נאָבל אין פראָוויַנ־ציעלן פאליציי געריכט, און ער האָט באַ־שטראפט די הערן סי. דאָס. פ. גיילס און וו. ה. טשאדרעטאן מיט צען דאָלאר יע־דען. דערפאר וואָס זיי האָבן געשאָסן ווילד־ע גענז אין גאָרדאָן, מאַנ.

וואָס דאָס געריכט האָט זיי געפרעגט וואָס האָבן זיי צו זאָגן אין פארטיידי־קונג, האָט מר. ראָס גוטמוטיק געענט־פערט:

"איך האָב גאָרנישט ניט וואָס צו זאָ־גען, בלויז אז עס איז א שיינער, אנגענע־מענער טאָג".

דער ריכטער האָט איינגעשטימט מיט זיין באמערקונג, און נאָכדעם האָט ער גע־זאָגט זיין וואָרט — צען דאָלאר שטראָף פאר יערן.

(::)

פאליציסט זוכט פארלאָראנע קריסט־לאכע קינד אין אידישע הייזער און שול אין סאלאָניקא

אידן פון סאלאָניקא לעבן דורך פערטן בלוט-בלבול אין צוואנציק טעג

סאלאָניקא, אפר. 23 (איטא). — דער פערטער בלוט־בלבול אין די לעצטע 20 טעג איז דאָ לעצטן אוונט דורכגעפירט גע־וואָרן, פארשאפנדיק גרויס צער און אומ־רו צו דער אידישער באפעלקערונג.

א גריף האָט דערציילט א פאליציסט, אז א קינד איז ביי אים פארשוואונדן גע־וואָרן, און אז ער איז זיכער, אז די אידן האָבן עס גע'גנב'עט דאָס קינד פאר ריי־טואל צוועקן. דער פאליציסט איז גלייך אויעך אינ'ם אידישן קוואַרטאל פון קאר־נאטש צו מאכן דאָרטן אן אויספאָרשונג.

דאָס איז געווען ארום אכט אזייגער אין אונט. ער האָט אויבערגעזוכט די אידישע הייזער, און האָט דאָרטן גאָרנישט פאר־דעכטיקטעס ניט געפונען. דאָן האָט ער געפאָדערט די שליסלען פון דער סינאגאָ־גע, וועלכע מען האָט אים גענעבן. ער האָט דאָן געמאכט א גרינדלאכע אונ־טערזוכונג אין סינאגאָגע, מיט די זעלבע רעזולטאטן.

בעת דער פאליציסט איז נאָך אָנגענאָ־גען מיט זיין זוכונג, איז דאָס קינד געפו־נען געווארן פון זיינע עלטערן.

די אידישע קהלה האָט פראָטעסטירט צו דער מאכט קעגן דער האנדלונג פונ'ם פאליציסט. די רעגיירונג האָט צוגעזאָגט צו מאכן אן אויספאָרשונג.

לערער קאָנפערענץ געעפנט אין ווייַניפעג

א פראָווינציעלע לערער קאָנפערענץ, אין וועלכער עס באטייליקן זיך ארום צוויי טויזנט דעלעגאטן, האָט זיך נעכטן דאָ גע־עפנט. אויסער פראָפעסיאָנעלע לערער פראָגעס, וועט די קאָנפערענץ פארהאנד־לען וועגן פארשיידענע בילדונגס פראָב־לעמען אין דער פראָווינץ. פראָווינציעלער בילדונגס מיניסטער, ר. א. האָוואי, האָט נעכטן באגריסט די עפענונג פון דער קאָנפערענץ.

פאָלעסטינער אויסלענ־דישער האנדל איז גע־וואקסן דאָס יאָר

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

ירושלים, אפר. 23 (איטא). — די פאָ־לעסטינער אימפּאָרטן פאר 1929 האָבן באטראָפן 7,166,533 פונט, אין פארגלייך מיט 6,770,818 פונט אין 1928. די עקס־פאָרטן האָבן באטראָפן 1,554,262 פונט, אין פארגלייך מיט 1,487,207 פונט אין 1928.

ענגלאנד האָט גענומען 29 פּראָצענט פון פאלעסטינער עקספּאָרטן, עגיפּטן 24 פּראָצענט, סיריע 18 פּראָצענט און דייטש־לאנד 7½ פּראָצענט. פון די אימפּאָרטן זיינען פון ענגלאנד געקומען 14 פּראָצענט, פון עגיפּטן 25 פּראָצענט און פון סיריע 16 פּראָצענט.

(::)

צוויי לופט פליער גע־טויט אין עקסידענט אין רעדזשיינע

רעדזשיינע, אפריל 22. — דער ערגס־טער עקסידענט אין דער געשיכטע פון לופט־פליערי אין רעדזשיינע איז פאר־געקומען נעכטן, ווען צוויי פליער פון דער ראָיאל קענעדיען לופט בריגאדע, ווי־ניפּענער דעפּאָ, זיינען דער'הרג'עט גע־וואָרן א פערטל מייל ווייט פון דעם רע־דזשיינער פלי קלוב פעלד. זיי זיינען: אפיסער ה. וו. קריי און סארדזשענט מע־באניק א. ריטשארד.

לויט דעם אינסטרוקטאָר ה. דזש. גרום, פון דעם פלי קלוב, אָן אנדערע עדות וועלכע האָבן ביינעוואוינט דעם אומגליקס פאל, האָט זייער 250 פערד קראפט מאָ־טאר מאָנאָפּלאָ געארבעט צופרידנשטע־לענד, ניט געקוקט אויף דעם לייכטן וווי־טעל, אבער קריי האָט געמאכט א ניט געלונגענעם פארזוך א קער צו טאָ. זיין מאשין לינקס. די פלינקייט פון דעם עראָפּלאָן איז מאָמענטאל געווארן שווא־כער און ער האָט זיך מיט א שטארקער קראפט ארונטערגעלאָזט, איינגראבנדיק זיך מיט דער נאָז טיף אין דער ערד.

(::)

פרייטאָג ווערט צוויי יאָר זינט דזשוליא דזשאנ־סאָן איז נעלם געווארן

קומענדיקן פרייטאָג, דעם 25טן אפריל, ווערט צוויי יאָר זינט דזשוליא דזשאנסאָן איז אויף א מיסטעריעזן אופן פארשוואונ־דען געווארן, ווען זי האָט זיך געשפּילט ארום דער היים פון אירע עלטערן, 138 אוסטין סטריט און זינט יענער צייט האָ־בען אירע עלטערן ניט געהערט פון איר.

א באלוינונג פון פופציג הונדערט דאָ־לאר וואָס אי זאָנעבאָטן געווארן פאר אינפארמאציע וואָס זאָל פירן צו דער אנטדעקונג פון דער פינף יאָריקער מיידע־לע, האָט ניט געבראכט קיין רעזולטאטן.

"דאָס איז איינער פון די זאָנדערבאר־סטע פאלן" — האָט נעכטן געזאָגט דער הויפּט פון די ווייַניפּענער דעטעקטיווס, ווען ער האָט גערעדט וועגן דעם פאר־שוואונדענעם קינד. "איך האָב פריער אפט אנטוואָרטלאך פאר איר פארשווינדן, אבער צוליב דעם פאקט אז קיין אנדערע ענלאכע פאלן זיינען זינט יענער צייט ניט געלונגענעם פארזוך א קער צו טאָ. זיין מאשין לינקס. די פלינקייט פון דעם עראָפּלאָן איז מאָמענטאל געווארן שווא־כער און ער האָט זיך מיט א שטארקער קראפט ארונטערגעלאָזט, איינגראבנדיק זיך מיט דער נאָז טיף אין דער ערד.

(::)

סט. באניפייס העכערט איך שטייערן

פונקט ווי אין ווייַניפּעג זיינען זיכער העכערונגען אין די שטאָטיקע שטייערן דאָס יאָר, אזוי האָט סט. באניפייס גע־מוזט העכערן איך אירע שטייערן. אויף א זיצונג פון שטאָטראָט דאָרטן מאָנ־טאג ביינאכט איז באשלאָסן געווארן צו העכערן די שטייערן פון 40 ביז 43 מילס.

"אין א פארזוך צו פארגרייַנערן עטוואס די לאסט פון די שטייערן, האָט דער שטאָטראָט באשלאָסן אָפּצוזאָגן ניין אנ־געשטעלטע, וואָס וועט איינשפּאָרן 7,800 דאָלאר א יאָר. דער פאָרשלאג איז אָנ־גענומען געווארן קעגן דעם פראָטעסט פון א פאר אלדערמען.

מרס. פינסקי, עדמאָנ־טאָן, געטויט אין עקסידענט

עדמאָנטאָן, אלטא., אפר. 23 (ספעצ. צו ד. א. וו. פון י. באלאָצאָ). — מרס. א. פינסקי, פרוי פון רעוו. א. פינסקי, שוחט פון עדמאָנטאָן, איז אומגעוואָרפן געווארן פון אן אוטאָמאָביל לעצטן אונטג, ווען זי איז געגאנגען אהיים פון א תלמוד־תורה מיטינג. זי איז געשטאָרבן אויפ'ן וועג צום שפּיטאָל. די לויה וועט אפשר פארקומען היינט.

די גאנצע עדמאָנטאָנער באפעלקערונג איז דערשטערט פון דער טראגישער פאסירונג.

(::)

א נייער האָטעל אין וועסט קולדאָנען

ארבעט אויף א 60־טויזנט דאָלאָרדיקן האָטעל האָט זיך אָנגעפאנגען אויף מיין סטריט און רופערט לעגד, אין וועסט קול־דאָנען, ווי ה. ד. האָמאר, פון לא סאל האָ־טעל, עלמוואוד, האָט אנאָנסירט.

א צאָל איינוואוינער וועלכע זיינען אונ־טער דעם איינדרוק אז דער האָטעל בויט זיך ספּעציעל צוליב א ביר פאבריק, האָ־בען פּראָטעסטירט צו דער מוניציפּאַלער פארוואלטונג. די לעצטע האָט אבער קלאָר געמאכט, אז דאָס אויסגעבן פון א ביר אָטעטן האָט צו טאָן אויסשליסלאך מיט דער ליקאָר קאמישאָן, און די מוניציפּאַלע פארוואלטונג קאָן גאָרנישט ניט טאָן ווען־דעם.

(::)

קאנאדער מיסיאָנער געפאנגען פון כינעזישע באנדיטן

רעוו. טשארלס א. ברידזשמאן, פון וויַנאָנאָ, אנטאריאָ, איז אנומלט געפאנ־גען געווארן פון באנדיטן אין פּוטשאָו, כי־נע. די באנדיטן האָבן פאר אים פאר־לאנגט 200 טויזנט דאָלאר אויסלייַען געלט, און דער בריטישער קאָנסול האָט אויפגע־פאָדערט די כינעזישע מאכט צו באַ־פרייען אים אונטער אלע אומשטענדן.

רעוו. ברידזשמאן האָט געדינט אין כי־נע ווי א מיסיאָנער פון דער פראביינק־טער קירך פון קאנאדע. כינע האָט א חיבש ביסל צרות פון די אויסלענדישע מיסיאָנערן, וואָס זיינען אפט א תירוץ פאר די מלוכות אריינצומישן זיך אין אי־רע אינערלאכע ענינים.

מרס. פינסקי, עדמאָנ־טאָן, געטויט אין עקסידענט

עדמאָנטאָן, אלטא., אפר. 23 (ספעצ. צו ד. א. וו. פון י. באלאָצאָ). — מרס. א. פינסקי, פרוי פון רעוו. א. פינסקי, שוחט פון עדמאָנטאָן, איז אומגעוואָרפן געווארן פון אן אוטאָמאָביל לעצטן אונטג, ווען זי איז געגאנגען אהיים פון א תלמוד־תורה מיטינג. זי איז געשטאָרבן אויפ'ן וועג צום שפּיטאָל. די לויה וועט אפשר פארקומען היינט.

די גאנצע עדמאָנטאָנער באפעלקערונג איז דערשטערט פון דער טראגישער פאסירונג.

(::)

א נייער האָטעל אין וועסט קולדאָנען

ארבעט אויף א 60־טויזנט דאָלאָרדיקן האָטעל האָט זיך אָנגעפאנגען אויף מיין סטריט און רופערט לעגד, אין וועסט קול־דאָנען, ווי ה. ד. האָמאר, פון לא סאל האָ־טעל, עלמוואוד, האָט אנאָנסירט.

א צאָל איינוואוינער וועלכע זיינען אונ־טער דעם איינדרוק אז דער האָטעל בויט זיך ספּעציעל צוליב א ביר פאבריק, האָ־בען פּראָטעסטירט צו דער מוניציפּאַלער פארוואלטונג. די לעצטע האָט אבער קלאָר געמאכט, אז דאָס אויסגעבן פון א ביר אָטעטן האָט צו טאָן אויסשליסלאך מיט דער ליקאָר קאמישאָן, און די מוניציפּאַלע פארוואלטונג קאָן גאָרנישט ניט טאָן ווען־דעם.

(::)

וואַרבורג איז זיכער, אז ענגלאנד וועט דערפילן אירע פארפליכטונגען

ניו־יאָרק אפר. 23 (איטא). — "די אָפּ־געהאלטענע אין לאנדאָן זיצונג פון דער אדמיניסטראַטיווער קאמיסיע פון דער אידישער אגענטור איז געשלאָסן געווארן מיט א צופרידנשטעלנדיקער פארשטענדי־קונג צווישן אלע גרופּעס פון די פארשיי־דענע לענדער", — האָט דערקלערט פע־ליקס וואַרבורג אין אן אינטערוויו מיט דער "איטא", צוריקקערנדיק זיך היינט פון אייראָפּע.

מר. וואַרבורג האָט געזאָגט, אז ער האָט געהאט צוויי קאָנפערענצן מיט פּרעמיער מאַקדאָנאַלד, און ער האָט דעם פולסטן צו־טרוי, אז די פארפליכטונגען וואָס גרויס בריטאניע האָט אויף זיך גענומען בנוגע פאלעסטינע וועלן דורכגעפירט ווערן.

מר. וואַרבורג האָט געזאָגט, אז ער האָט נים באגעגנט קיינעם פון דער אראבישער דעלעגאציע וואָס געפינט זיך אין לאנדאָן.

אומגליק אויף קאטידראל עוועי. צוגע־שריבן צו אומדערפארנקייט פון דער אוטאָמאָביל טרייבערן

דער אומגליק אויף קאטידראל עוועי, און לא קראָם סט., וואו אנדרעי זלאטי, 280 פאלטער סט., האָט פארלאָרן זיין לעבן לעצטן מיטוואך נאָכמיטאָג, איז פון דער קראָאנערס דזשורי צוגעשריבן געווארן צו דער אומדערפארנקייט פון מרס. דזשיימס, באלפוריא אפּטס., מיט אן אוטאָמאָביל. די דזשורי האָט דערפאר רעקאָמענדירט דער פראָווינציעלער רעגירונג, אז זי זאָל ניט אויסגעבן קיין טרייבערס־דערלויבע־ניש צו א פּערזאָן, וואו זי ציינט זיך ניט איבער, אז יענער קאָן גוט באהאנדלען דעם אוטאָמאָביל.

זלאטי, וועלכער האָט געארבעט פאר דער "פארק באָרד", רייניקנדיק דעם בול־אינ'ם שמועס איז מר. וואַרבורג אריי־נער אויף דער פראגע פון די אידן אין סאָ־וועט רוסלאנד, און האָט געזאָגט: "איך גלויב, אז די אידישע באוועגונג צוריק צום באָדן וועט דאָרטן ווייטער אָנגיין מיט'ן פון שוואונג, נאָכדעם ווי דער עקסטרעמע מיטהען פון קאלעקטיוויזאציע, טייל־ווייַז געדראָעט און טייל־ווייַז דורכגעפירט, זיי־נען איצט אָפּגעשטעלט געווארן פון דער סאָוועטישער מאכט".

(::)

פאסאזשירן פון "פּ. לאָגיא" קומען מאָרגן

די פאסאזשירן פון דער שיף "פּאלאָ־גיא" וועלן אנקומען אין וויניפּעג מאָרגן, דאָנערשטאג, 7.15 נ. מ. מיט דער סי. ען. אר.

צאָל קרבנות פון קירך שריפה אין רומעניע איז הונדערט מיט צען

ווין, אפריל 22. — 108 קערפּערס, קרבנות פון דער קאטאסטראפאלער שריפה אין קירך לעצטן פרייטאג, זיינען נעכטן באערדיקט געווארן אין קאטעשטי, רומע־ניע. די גאנצע באפעלקערונג פונ'ם דאָרף, אָנגעטאָן אין שווארצן, האָט זיך באטייַ־ליקט אין דער טראגישער לויה.

נאָך צוויי קרבנות פון קירך־פייער זיי־נען אין א קרוטשין צוטשאנאָר, און עס ווערט ניט דערוואַרטעט אז זיי זאָלן בלייַ־בען לעבן.

זייער ווייניק פון די קרבנות זיינען געשטאָרבן פון בראנד־וואונדן. די מייס־טע זיינען געטויט געווארן פון רויך, נאָ־דער די פאָלגדיקע באלקנס. צווישן די אומגעקומענע זיינען געווען 16 כאָר־אינ־לאך אין עלטער פון 12 ביז 14 יאָר. איין רעסטאָראַטאָר איז אומגעקומען צוזאמען מיט זיינע זעקס קינדער. נאָך א מאן איז געשטאָרבן צוזאמען מיט זיינע פיר קינ־דער.

איבער גאנץ רומעניע ווערן דורכגע־פירט אָמלונגען פאר די אומגליקלאכע פאמיליעס פון די אומגעקומענע. פרעמי־ער מאניו האָט פערזענלאך באוויזן דאָס פלאץ פונ'ם אומגליק.

ווייַניפּעג אויף אנדערע פון אנדערע אפּטיילונגען האָבן ביי זיי געמוזט אָפּנע־מען שליסלען מיט גוואלד, צו רעטן די ארעסטאנטן וואָס האָבן נאָך געלעבט — אויספאָרשונגען פון קאטאסטראָפע ווערט איצט געמאכט.

ליסט פון טויטע 319, מיט 231 פארוואונדעטע

קאלומבוס, אהייאָ, אפר. 23. — גאָ־ווערנאר קופּערס קאָמיסיע, וואָס האָט אנ־געפאנגען די אויספאָרשונג וועגן דעם גרויסן אומגליק אין שטאט טורמע, האָט גלייך פון אנהויב אָנגעשטויסן זיך אָן דעם פאקט, אז שולדיק פאר דער גרויסער צאָל קרבנות אין דער שריפה זיינען טייַלווייַז א פאר וועכטער, וואָס האָבן ניט געוואָלט אריינגעבן די שליסלען פון די צעלן וואָס האָבן געברענט, איבערלאָזנדיק אזוי די ארעסטאנטן אין פאסטע.

טאָמאס וואָטקינסאָן, איינער פון די וועכטער, א געוועזענער עגגלישער מיינער, איז שוין אָפּגעזאָגט געווארן פון זיין שטע־לע, ווי ער האָט אליין דערציילט, האָט ער ניט געוואָלט ארויסגעבן די שליסלען צו צעלן וואָס האָבן געברענט, איבערלאָזנדיק אזוי די ארעסטאנטן אין פאסטע.

טאָמאס וואָטקינסאָן, איינער פון די וועכטער, א געוועזענער עגגלישער מיינער, איז שוין אָפּגעזאָגט געווארן פון זיין שטע־לע, ווי ער האָט אליין דערציילט, האָט ער ניט געוואָלט ארויסגעבן די שליסלען צו

צוויי וועכטער פון אן אנדער אפּטיילונג וואָס זיינען געקומען צו לויפן צום ברע־נענדיקן פליגל. די דאָזיקע צוויי וועכטער, ליטל און באלדווין, האָבן ביי אים צוגענו־מען די שליסלען מיט גוואלד.

וואָטקינסאָן האָט זיין האנדלונג פאר־ענטפערט דערמיט, וואָס זיין העכערער באאמטער, קאפּיטאן האָל, האָט אים ניט געהייסן ארויסגעבן די שליסלען.

ווי עס ווייזט זיך ארויס, זיינען ליטל און באלדווין צוערשט געקומען צו לויפן צו קאפּיטאן קאדינגטאָן, פאדערנדיק פון אים די שליסלען צו די ברענענדיקע צעלן. ווען ער האָט זיך אָפּגעזאָגט, האָבן זיי צו־גענומען ביי אים די שליסלען מיט גוואלד. זיי זיינען דערנאָך געקומען צו לויפן צו די קאָרידאָרן, וואו וואָטקינסאָן איז געשטאָ־נען אויף דער וואך און האָט געהאט די שליסלען פון די קאָרידאָרן און אָפּטייַלונ־גען, און מיט אים האָבן זיי אויך געמוזט קעמפן, ביז זיי האָבן ביי אים אָפּגענומען די שליסלען. דערנאָך האָבן זיי זיי געארבעט אויף עפענען די צעלן, ביז זיי האָבן זיך ארויסגעשלאָגן פון די כחות.

דער טורמע אויפסעהער, טאָמאָס, האָט דערציילט, אז ער האָט זיך דערוואוסט פון דער שריפה 5.35 אויזיגער נאָכמיטאָג. ער האָט געהייסן גלייך עפענען אלע צעלן. ווען ער האָט זיך אָבער דערוואוסט, אז ליטל און באלדווין ארבעטן שוין אויף דעם איז ער אוועק צו אָרגאניזירן א געהעריקע וואך צו היטן, אז די ארעסטאנטן זאָלן ניט קאָנען אנטלויפן.

אויף דער פראגע אויב ער האָט ווען געמאכט אין טורמע "פייער דרילס", האָט דער אויפזעער געענטפערט, אז קיינמאָל ניט. "איך האָב קיינמאָל ניט געוואָלט זע־ען, ווי שנעל די ארעסטאנטן קאָנען אנט־לויפן פון דער טורמע". האָט ער געזאָגט.

די צאָל פון די אומגעקומענע איז ביז איצט פעסטגעשטעלט געווארן אויף 319, די קרבנות איז געווען ניט שווער צו דער־קענען א דאנק די בלעכלאך מיט די נו־מערן וואָס זיי האָבן געטראָגן. די צאָל פון פארוואונדעטע איז 231, און פון זיי זיי־נען פיר אָן א קריטישן צושטאנד, מיט זייער ווייניק שאנסן צו בלייבן לעבן.

איבער 500 ארעסטאנטן, וואָס זיינען גערעטעט געווארן פון דער אומגליקלאכער שריפה, זיינען איצט צעזעצט געווארן אין אנדערע אפּטיילונגען פון דער טורמע, וואָס האָבן ניט געליטן פונ'ם פייער.

תלמוד-תורה קאנפערענץ באשליסט א קאמפיין פאר 1000 מיטגלידער

"נמרודס" באצאָלן שטראָף פאר שיסן גענן אויסערן סעזאָן

"מען טאָר ניט שיסן קיין ווילדע גענז, ניט אין סעזאָן, מעג עס אפילו זיין אין א שיינעם טאָג", — אזוי האָט נעכטן געארטיילט ריכטער נאָבל אין פראָוויַנ־ציעלן פאליציי געריכט, און ער האָט באַ־שטראפט די הערן סי. דאָס. פ. גיילס און וו. ה. טשאדרעטאן מיט צען דאָלאר יע־דען. דערפאר וואָס זיי האָבן געשאָסן ווילד־ע גענז אין גאָרדאָן, מאַנ.

וואָס דאָס געריכט האָט זיי געפרעגט וואָס האָבן זיי צו זאָגן אין פארטיידי־קונג, האָט מר. ראָס גוטמוטיק געענט־פערט:

"איך האָב גאָרנישט ניט וואָס צו זאָ־גען, בלויז אז עס איז א שיינער, אנגענע־מענער טאָג".

דער ריכטער האָט איינגעשטימט מיט זיין באמערקונג, און נאָכדעם האָט ער גע־זאָגט זיין וואָרט — צען דאָלאר שטראָף פאר יערן.

(::)

פאָלאָטן אָפּמאך איז נעכטן אונטער־געשריבן געווארן אין לאָנדאָן

לאָנדאָן, אפריל 22. — נאָך דעדעם וואָס האָבן אָנגעהאלטן צוויי מיט א האל־בער שעה, איז דער פלאָטן אָפּמאך היינט דאָ אונטערגעשריבן געווארן פון די פאר־שטייער פון די פינף מלוכות.

אין די דערעם האָבן די דעלעגאטן אויס־געדריקט א פארלאנג פאר פרידן און גוטן ווילן צווישן פעלקער, און האָבן געלויבט די שטאָטמאנשאפט פון פּרעמיער ראמזי מאקדאָנאלד.

פראנקרייך און איטאליע האָבן אונ־טערגעשריבן בלויז יענע טייל פונ'ם אָפּ־מאך, וואָס שרייבן פאר אן איבערריס אינ'ם בוי פון קאָפּיטאלע קרינס־שיפן, שטעלן פעסט געוויסע כללים פאר'ן גע־ברויך פונ'ם סובמארין אין מלחמה און א

אידישע "לישענצעס" אין רוסלאנד קרינען נייע רעכט אויף ארבעט

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

מאסקווע, אפר. 23 (איטא). — די אי־דישע "לישענצעס" (רעכטלאָזע) וועט איצט דערלויבט ווערן צו באטייליקן זיך אין די טראקטאר־קורסן פאר ביראָ־ביד־זשאל. א באפעל וועגן דעם איז עצשיקט געווארן טעלעגראפיש צו אלע לאנד־קאָ־מיסארן אביבער'ן סאוועטן פארבאנד, אונ־טערגעשריבן פונ'ם ארבעטס קאמיסאר אולגאנאָוו, און פון סמידאָוויטשן.

די באַגרעניצונגען קעגן די "לישענצעס" זיינען אויף אָפּגעשאפן געווארן פונ'ם "ציק" בנוגע די אכט טויזנט אידישע יונ־גע ארבעטער וואָס ווערן פארגעגיסטריבן פאר בויקורסן, וואו עס האָט ביז איצט קיין "לישענצעס" ניט אָנגענומען.

פאליציסט זוכט פארלאָראנע קריסט־לאכע קינד אין אידישע הייזער און שול אין סאלאָניקא

אידן פון סאלאָניקא לעבן דורך פערטן בלוט-בלבול אין צוואנציק טעג

סאלאָניקא, אפר. 23 (איטא). — דער פערטער בלוט־בלבול אין די לעצטע 20 טעג איז דאָ לעצטן אוונט דורכגעפירט גע־וואָרן, פארשאפנדיק גרויס צער און אומ־רו צו דער אידישער באפעלקערונג.

א גריף האָט דערציילט א פאליציסט, אז א קינד איז ביי אים פארשוואונדן גע־וואָרן, און אז ער איז זיכער, אז די אידן האָבן עס גע'גנב'עט דאָס קינד פאר ריי־

פאָלעסטינער אויסלענ־דישער האנדל איז גע־וואקסן דאָס יאָר

צוויי לופט פליער גע־טויט אין עקסידענט אין רעדזשיינע

פרייטאָג ווערט צוויי יאָר זינט דזשוליא דזשאנ־סאָן איז נעלם געווארן

סט. באניפייס העכערט איך שטייערן

ווייַניפּעג אויף אנדערע פון אנדערע אפּטיילונגען האָבן ביי זיי געמוזט אָפּנע־מען שליסלען מיט גוואלד, צו רעטן די ארעסטאנטן וואָס האָבן נאָך געלעבט — אויספאָרשונגען פון קאטאסטראָפע ווערט איצט געמאכט.

ליסט פון טויטע 319, מיט 231 פארוואונדעטע

מרס. פינסקי, עדמאָנ־טאָן, געטויט אין עקסידענט

א נייער האָטעל אין וועסט קולדאָנען

אומגליק אויף קאטידראל עוועי. צוגע־שריבן צו אומדערפארנקייט פון דער אוטאָמאָביל טרייבערן

וואַרבורג איז זיכער, אז ענגלאנד וועט דערפילן אירע פארפליכטונגען

צאָל קרבנות פון קירך שריפה אין רומעניע איז הונדערט מיט צען

פאָלאָטן אָפּמאך איז נעכטן אונטער־געשריבן געווארן אין לאָנדאָן

לערער קאָנפערענץ געעפנט אין ווייַניפּעג

פאסאזשירן פון "פּ. לאָגיא" קומען מאָרגן